

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2205/2020
16.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула, Слађане Накић Момировић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Горан Зечевић, адвокат из ..., против туженог ЈП „ЕПС“ – Огранак ТЕНТ Београд – Обреновац – Организациони део ТЕ Колубара – Велики Црљени, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1506/19 од 15.01.2020. године, у седници већа одржаној 16.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1506/19 од 15.01.2020. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1506/19 од 15.01.2020. године и пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 95/18 од 11.04.2019. године, тако што се **ОДБИЈАЈУ** тужбени захтеви, којима је тражено да се тужени обавезе: да исплати тужиоцу АА на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада за период од 01.01.2011. до 31.12.2013. године износ од 8.134,78 динара са законском затезном каматом почев од 12.02.2011. године, па до исплате, износ од 8.210,49 динара са законском затезном каматом почев од 16.03.2011. године, па до исплате, износ од 8.676,32 динара са законском затезном каматом почев од 15.04.2011. године, па до исплате, износ од 8.676,32 динара са законском затезном каматом почев од 13.05.2011. године, па до исплате, износ од 2.012,96 динара са законском затезном каматом почев од 15.06.2011. године, па до исплате, износ од 6.495,70 динара са законском затезном каматом почев од 15.07.2011. године, па до исплате, износ од 8.851,01 динар са законском затезном каматом почев од 12.08.2011. године, па до исплате, износ од 686,11 динара са законском затезном каматом почев од 15.09.2011. године, па до исплате, износ од 4.336,86 динара са законском затезном каматом почев од 04.10.2011. године, па до исплате, износ од 8.909,25 динара са законском затезном каматом почев од 06.11.2011. године, па до исплате, износ од 8.967,47 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2011. године, па до исплате, износ од 9.200,41 динар са законском затезном каматом почев од 04.01.2012. године, па до исплате, износ од 9.432,60 динара са законском затезном каматом почев од 14.02.2012. године, па до исплате, износ од 9.195,12 динара са законском

затезном каматом почев од 16.03.2012. године, па до исплате, износ од 9.200,41 динар са законском затезном каматом почев од 13.04.2012. године, па до исплате, износ од 9.195,12 динара са законском затезном каматом почев од 16.05.2012. године, па до исплате, износ од 8.253,93 динара са законском затезном каматом почев од 16.06.2012. године, па до исплате, износ од 7.312,74 динара са законском затезном каматом почев од 17.07.2012. године, па до исплате, износ од 240,00 динара са законском затезном каматом почев од 16.08.2012. године, па до исплате, износ од 3.125,05 динара са законском затезном каматом почев од 15.09.2012. године, па до исплате, износ од 9.350,65 динара, са законском затезном каматом почев од 16.10.2012. године, па до исплате, износ од 9.375,08 динара, са законском затезном каматом почев од 16.11.2012. године, па до исплате, износ од 9.375,10 динара, са законском затезном каматом почев од 14.12.2012. године, па до исплате, износ од 9.375,10 динара, са законском затезном каматом почев од 12.01.2013. године, па до исплате, износ од 9.730,56 динара, са законском затезном каматом почев од 13.02.2013. године, па до исплате, износ од 9.491,56 динара, са законском затезном каматом почев од 14.03.2013. године, па до исплате, износ од 1.223,91 динар, са законском затезном каматом почев од 12.04.2013. године, па до исплате, износ од 2.711,22 динара, са законском затезном каматом почев од 15.05.2013. године, па до исплате, износ од 10.866,09 динара, са законском затезном каматом почев од 14.06.2013. године, па до исплате, износ од 9.724,47 динара, са законском затезном каматом почев од 12.07.2013. године, па до исплате, износ од 9.141,90 динара, са законском затезном каматом почев од 14.08.2013. године, па до исплате, износ од 9.196,64 динара, са законском затезном каматом почев од 12.09.2013. године, па до исплате, износ од 9.251,39 динара, са законском затезном каматом почев од 16.10.2013. године, па до исплате, износ од 9.306,13 динара, са законском затезном каматом почев од 15.11.2013. године, па до исплате, износ од 9.360,87 динара, са законском затезном каматом почев од 13.12.2013. године, па до исплате, износ од 9.356,37 динара, са законском затезном каматом почев од 16.01.2014. године, па до исплате, све у року од 8 дана од дана пријема писаног преписа пресуде, као и да му на досуђене износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање; да исплати тужиоцу ББ на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада за период од 01.01.2011. до 31.12.2013. године износ од 6.289,91 динар, са законском затезном каматом почев од 12.02.2011. године, па до исплате, износ од 6.380,24 динара, са законском затезном каматом почев од 16.03.2011. године, па до исплате, износ од 6.535,42 динара, са законском затезном каматом почев од 15.04.2011. године, па до исплате, износ од 6.535,42 динара, са законском затезном каматом почев од 13.05.2011. године, па до исплате, износ од 6.535,42 динара, са законском затезном каматом почев од 15.06.2011. године, па до исплате, износ од 6.579,28 динара, са законском затезном каматом почев од 15.07.2011. године, па до исплате, износ од 6.667,01 динар, са законском затезном каматом почев од 12.08.2011. године, па до исплате, износ од 2.580,21 динара, са законском затезном каматом почев од 15.09.2011. године, па до исплате, износ од 5.677,25 динара, са законском затезном каматом почев од 14.10.2011. године, па до исплате, износ од 6.710,86 динара, са законском затезном каматом почев од 16.11.2011. године, па до исплате, износ од 6.754,73 динара, са законском затезном каматом почев од 16.12.2011. године, па до исплате, износ од 6.930,17 динара, са законском затезном каматом почев од 14.01.2012. године, па до исплате, износ од 6.930,17 динара, са законском затезном каматом почев од 14.02.2012. године, па до исплате, износ од 6.930,17 динара, са законском затезном каматом почев од 16.03.2012. године, па до исплате, износ од 6.930,17 динара, са

законском затезном каматом почев од 13.04.2012. године, па до исплате, износ од 6.930,17 динара, са законском затезном каматом почев од 16.05.2012. године, па до исплате, износ од 888,19 динара, са законском затезном каматом почев од 16.06.2012. године, па до исплате, износ од 3.731,93 динара, са законском затезном каматом почев од 17.07.2012. године, па до исплате, износ од 7.017,19 динара, са законском затезном каматом почев од 16.08.2012. године, па до исплате, износ од 7.043,34 динара, са законском затезном каматом почев од 15.09.2012. године, па до исплате, износ од 7.043,34 динара, са законском затезном каматом почев од 16.10.2012. године, па до исплате, износ од 7.061,77 динара, са законском затезном каматом почев од 16.11.2012. године, па до исплате, износ од 1.631,52 динара, са законском затезном каматом почев од 14.12.2012. године, па до исплате, износ од 7.061,77 динара, са законском затезном каматом почев од 12.01.2013. године, па до исплате, износ од 7.105,62 динара, са законском затезном каматом почев од 13.02.2013. године, па до исплате, износ од 7.149,48 динара, са законском затезном каматом почев од 14.03.2013. године, па до исплате, износ од 7.193,33 динара, са законском затезном каматом почев од 12.04.2013. године, па до исплате, износ од 7.237,21 динар, са законском затезном каматом почев од 15.05.2013. године, па до исплате, износ од 7.285,25 динара, са законском затезном каматом почев од 14.06.2013. године, па до исплате, износ од 938,78 динара, са законском затезном каматом почев од 12.07.2013. године, па до исплате, износ од 7.258,14 динара, са законском затезном каматом почев од 14.08.2013. године, па до исплате, износ од 7.258,14 динара, са законском затезном каматом почев од 12.09.2013. године, па до исплате, износ од 4.305,27 динара, са законском затезном каматом почев од 16.10.2013. године, па до исплате, износ од 7.344,54 динара, са законском затезном каматом почев од 15.11.2013. године, па до исплате, износ од 7.009,87 динара, са законском затезном каматом почев од 13.12.2013. године, па до исплате, износ од 1.716,81 динар, са законском затезном каматом почев од 16.01.2014. године, па до исплате, све у року од 8 дана од дана пријема писаног преписа пресуде, као и да му на досуђене износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање; да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да на име трошкова парничног поступка исплате туженом износ од 91.846,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу ПП 95/18 од 11.04.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА, па је обавезан тужени да тужиоцу, на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада, за период од 01.01.2011. до 31.12.2013. године, исплати новчане износе у висини и са каматом као у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на досуђене износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ па је обавезан тужени да тужиоцу, на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада, за период од 01.01.2011. до 31.12.2013. године, исплати новчане износе у висини и са каматом као у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ на досуђене износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом

петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 147.623,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1506/19 од 15.01.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио посебну ревизију у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). У другом ставу истог члана, прописано је да о дозвољености и основаности ревизије из става првог овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору постоји потреба за одлучивањем о ревизији предвиђеној наведеном одредбом (посебна ревизија), ради уједначавања судске праксе о праву запосленог на увећање зараде по основу сменског рада у ситуацији када је такав рад, као услов рада запосленог, вреднован кроз коефицијент за обрачун и исплату основне зараде.

Из тог разлога одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код туженог по уговорима о раду закљученим 01.01.2007. године са анексима закљученим током 2007, 2008. и 2013. године. Колективним уговором за Привредно друштво „Термоелектране Никола Тесла“ д.о.о. Обреновац од 20.02.2010. године било је предвиђено да се коефицијент послова сваког радног места утврђује на основу сложености послова, одговорности у раду и услова рада, у складу са методологијом за вредновање радних места и табеларним делом коефицијената типских радних места које споразумно утврђују послодавац и синдикат, те да ће сменски рад бити посебно вреднован методологијом за вредновање послова за одређивање основне зараде. Тужени је 03.12.2012. године донео методологију којом је сменски рад и рад у турнусу вреднован у основној заради. И Колективни уговор туженог од 25.06.2013. године предвиђа увећање зараде по основу услова рада у складу са означеном методологијом. Тужилац АА је у периоду од 01.01.2011. до 03.07.2013. године имао коефицијент посла 3,080, у ком коефицијенту

сложеност посла учествује са 57%, одговорност посла са 16% и услови рада са 27%, од чега сменски рад 6,7%, а у периоду од 04.07.2013. године коефицијент 3,380, од чега основни коефицијент износи 2,95 а увећање за смену 0,43. Тужилац ББ је у периоду од 01.01.2011. до 03.07.2013. године имао коефицијент посла 2,320, у ком коефицијенту сложеност посла учествује са 52%, одговорност посла са 12% и услови рада са 36%, од чега сменски рад 6,7%, а у периоду од 04.07.2013. године коефицијент 2,67, од чега је основни коефицијент 2,33, а увећање за смену 0,34. Тужиоцима је осим кроз коефицијент радног места до 03.07.2013. године за рад у смени вршено додатно увећање основне зараде у висини од 5%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбене захтеве. По налажењу судова, тужени није исплатио тужиоцима увећану зараду за рад у сменама, односно увећање зараде уграђено у коефицијент радног места по том основу није извршено у законом утврђеној висини од 26% од основне зараде.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се изјављеном ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 108. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 54/09) прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то за рад ноћу и рад у сменама, ако такав рад није вреднован приликом утврђивања основне зараде, најмање 26% од основице.

У конкретном случају, тужиоцима је у коефицијент за обрачун зараде урачунато увећање за сменски рад предвиђено методологијом, и у складу с тим тужиоцима је исплаћивана зарада. Због тога тужиоци у овом спору неосновано потражују, по основу рада у сменама, исплату зараде увећане за 26% јер то увећање припада запосленом само у случају ако сменски рад није вреднован при утврђивању основне зараде. То значи да је искључена могућност увећања зараде у означеном проценту, самом чињеницом да је сменски рад код туженог вреднован при утврђивању основне зараде, кроз увећање коефицијента.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1, члана 154. и члана 160. став 1. ЗПП. Тужени је успео у овом поступку и зато има право на накнаду трошкова у укупном износу од 91.846,00 динара, и то за састав ревизије у износу од 33.000,00 динара, таксу за жалбу и другостепену пресуду у износу од по 29.423,00 динара. Тужени друге трошкове није тражио, а висина досуђених трошкова обрачуната је применом адвокатске и таксене тарифе.

Председник већа – судија

Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић